

Ἄγκοτὰ Κριστόφ

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ*

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΡΑΔΥ, ὁ σύζυγος ἐπιστρέφει ἀπ' τὸ γραφεῖο του μὲ χαρούμενη διάθεση.

– Αὔριο ἔχεις τὰ γενέθλιά σου, γλυκιά μου. Θὰ κάνουμε μιὰ γιορτὴ, θὰ καλέσουμε τὰ φιλαράκια μας. Τὸ δωράκι σου θὰ σ' τὸ προσφέρω στὸ τέλος τοῦ μήνα, γιατί εἶμαι πρὸς τὸ παρὸν λίγο στενεμένος οἰκονομικά. Τί θὰ σ' εὐχαριστοῦμε; Ἐνα ὠραῖο ρολοὶ μπρασελέ;

– Ἔχω ἤδη ἓνα ρολοὶ, ἀγάπη μου, ποὺ μοῦ φτάνει καὶ μοῦ περισσεύει.

– Μήπως τότε ἓνα φόρεμα; Ἐνα συνολάκι τύπου «ὕψηλῆς ραπτικῆς»;

– Τύπου ὕψηλῆς ραπτικῆς! Χρειάζομαι παντελόνια κι ἓνα ζευγάρι σανδάλια, αὐτὰ μοῦ φτάνουν.

– Ὅπως θέλεις. Ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τὰ χρήματα κι ἐσὺ διαλέγεις ὅ,τι σοῦ κάνει κέφι. Μὰ μονάχα στὸ τέλος τοῦ μήνα. Ἀπεναντίας τὴ γιορτὴ μπορούμε νὰ τὴν κάνουμε αὔριο, μ' ἓνα σωρὸ φίλους.

– Ἐέρεις, εἶπε ἡ γυναίκα του, αὐτὲς οἱ γιορτὲς μ' ἓνα σωρὸ φίλους εἶναι μᾶλλον κουραστικὲς γιὰ μένα. Θὰ προτιμοῦσα ἓνα δεῖπνο σ' ἓνα καλὸ ἐστιατόριο.

– Τὰ ἐστιατόρια εἶναι κοφτήρια καὶ δὲν μπορείς νὰ εἶσαι σίγουρος γιὰ τὴν ποιότητά τους. Θὰ προτιμοῦσα νὰ σοῦ προσφέρω ἓνα ὠραῖο δεῖπνο στὸ σπίτι μας. Θ' ἀσχοληθῶ ἐγὼ μὲ τὰ πάντα, μὲ τὰ ψώνια, τὸ μενού, τὶς προσκλήσεις. Ἐσὺ θὰ πᾶς στὸ κομμωτήριο, θὰ καλλωπιστεῖς, κι ὅλα θὰ ἔναι ἔτοιμα στὴν ὥρα τους. Τὸ μόνο ποὺ θὰ σοῦ ἀπομένει εἶναι νὰ κάτσεις στὸ τραπέζι. Ἐγὼ μάλιστα θ' ἀναλάβω τὸ σερβίρισμα, αὐτὸ θὰ μ' εὐχαριστήσῃ κατ' ἐξαίρεση.

Κι ὁ κύριος ἀρχίζει νὰ ὀργανώνει τὴ γιορτὴ. Τρελαίνεται γιὰ κάτι τέτοια. Τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου ἔχει ρεπό. Κάνει τὰ ψώνια καὶ γύρω στὶς 5 ἐπιστρέφει φορτωμένος καὶ λάμποντας ἀπὸ χαρὰ.

– Θὰ ἔναι ὑπέροχα, λέει στὴ γυναίκα του. Θὰ ἔκανες καλὰ νὰ στρώσεις τὸ τραπέζι, ἔτσι θὰ κερδίζαμε χρόνο.

Ἐκεῖνη, φρεσκοκουρεμένη, ντυμένη μ' ἓνα μαῦρο, καμιᾶς εἰκοσαετίας φορεματάκι, ἐτοιμάζει τὸ τραπέζι καὶ καταφέρνει νὰ τὸ στολίσει πολὺ ὁμορφα.

Ὁ ἄντρας της ξεπροβάλλει:

– Θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχες βάλει τὰ ποτήρια τῆς σαμπάνιας. Θὰ τ' ἀλλάξω αὐτά. Στὸ μεταξὺ, πήγαινε ν' ἀνάψεις τὸ τζάκι, ἐκεῖ θὰ ψήσω τὰ παιδάκια, τί θαῦμα! Κι ἂν μπορούσες νὰ ῥθεις μετὰ γιὰ νὰ καθαρίσεις τὶς πατάτες καὶ νὰ ἐτοιμάσεις τὸ ντρέσινγκ γιὰ τὴ σαλάτα. Οἱ σαλάτες εἶναι, μπλιάχ, γεμάτες ζωύφια, μικροσκοπικοὺς γυμνοσάλιαγκους, μιὰ σκέτη ἀηδία! Θέλεις νὰ τὶς πλύνεις; Τὸ κάνεις τόσο καλὰ ἐσύ.

Κι ἀργότερα, ἐγκατεστημένος μπρὸς στὸ τζάκι:

– Θὰ ὑπάρχει ἀρκετὴ χόβολη. Θὰ μπορούσες νὰ μοῦ φέρεις ἓνα ποτήρι τζίν μέ... Ἀλήθεια, ἔχουμε λεμόνι γιὰ τὸ τζίν; Ὅχι, ἐγὼ δὲν ἀγόρασα λεμόνια, νόμιζα πὼς εἶχαμε. Θὰ μπορούσες παρ' ὅλ' αὐτὰ νὰ εἶχες σκεφτεῖ τὰ ἀπεριτίφ, δὲν μπορῶ νὰ τὰ κάνω ὅλα ἐγὼ. Πιστεύω πὼς τὸ μίνι μάρκετ τοῦ Μάρκου εἶναι ἀκόμη ἀνοιχτό. Πάρε ἐπίσης ἀμύγδαλα καὶ φουντούκια. Κι ἐλιές!

Ἐνα τέταρτο ἀργότερα:

– Ἦμωνα σίγουρος πὼς θὰ ἦταν ἀνοιχτό. Δὲν ἔβαλες ἀκόμη τὶς πατάτες νὰ ψηθοῦν;

Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐπιτηρῶ τὸ κρέας. Ἄχ, παρὰ λίγο νὰ λησμονήσω κάτι... Ἀγόρασα γαρίδες γιὰ ὀρεκτικό. Φτιάξε στὰ γρήγορα μιὰ σαλτσούλα μὲ κρέμα καὶ μὲ κετσάπ. Δὲν ἔχουμε κετσάπ; Μὰ δὲν ὑπάρχει ποτὲ τίποτα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι! Πήγαινε νὰ τὸ δανειστεῖς ἀπὸ τὸν Μασέν.

Ἡ κυρία πάει στοῦ Μασέν νὰ βρεῖ κετσάπ, ἕναν ὄροφο πιδὸ πάνω. Ὁ Μασέν τῆς δανείζει εὐχαρίστως τὸ μπουκάλι μὲ τὸ κετσάπ, ἀλλὰ γι' ἀνταμοιβή ἐπιμένει νὰ τῆς ἀπαριθμίσει τὰ βάσανά του τῆς ἡμέρας, τὰ βάσανα τῆς ζωῆς του γενικά.

Κάτω τὸ κουδούνι ἤχει, οἱ καλεσμένοι φτάνουν, ἡ κυρία πρέπει νὰ ξανακατέβει.

Οἱ φίλοι κάθονται γύρω ἀπ' τὸ τζάκι.

Ὁ σύζυγος φωνάζει:

– Μὰ ποῦ εἶναι τὰ ἀπεριτίφ, Μαντλέν;

Τὰ παϊδάκια ἔχουν ἐν τέλει ψηθεῖ· μᾶλλον παραψηθεῖ. Ὅμως ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι καλή. Πίνουν πολὺ. Γελᾶνε. Ὑπενθυμίζουν κάπως πολὺ συχνὰ τὴν ἡλικία τῆς Μαντλέν, ἀλλὰ εἶναι στὸ κάτω κάτω τὰ γενέθλιά της. Οἱ φίλοι παινεύουν ἐπίσης τὰ προτερήματα τοῦ ἀντρα της, ποῦ ἔκανε τὰ πάντα, ποῦ ὀργάνωσε τὰ πάντα.

– Ἕνας χρυσὸς σύζυγος.

– Εἶστε τυχεροί. Ὑστερα ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια γάμου.

– Δὲν εἶναι δὰ εὐκολο νὰ τὸ κάνεις, ρε φίλε!

Πρὸς τὶς 3 τὸ πρωί, ξαφνικά, ἔχει πέσει σιγή.

Τὰ φιλαράκια ἔχουν φύγει κι ὁ σύζυγος ροχαλίζει στὸν καναπέ τοῦ σαλονιοῦ ἐξαντλημένος ὁ ταλαίπωρος.

Ἡ Μαντλέν ἀδειάζει τὰ τασάκια, μαζεύει τ' ἄδεια μπουκάλια, τὰ βρόμικα ποτήρια, τὰ θραύσματα γυαλιοῦ, ξεστρώνει τὸ τραπέζι.

Πρὶν ἀρχίσει νὰ πλένει τὰ πιάτα, πηγαίνει στὸ μπάνιο καὶ κοιτάζεται πολλὴν ὥρα στὸν καθρέφτη.

* Τίτλος πρωτοτύπου: «L'invitation», *C'est égal*, Éditions du Seuil, [Παρίσι 2005], σσ. 86-90.

Ἡ Ἀγκοτὰ Κριστόφ (Agota Kristof, 1935-2011) γεννήθηκε στὴν Οὐγγαρία, ἀπὸ ὅπου διέφυγε τὸ 1956 στὴ Δύση. Ἐγκατεστημένη στὸ Νεσατέλ τῆς Ἑλβετίας, ἔγραφε ἀρχικὰ θεατρικὰ ἔργα προτοῦ ν' ἀρχίσει τὴ μυθιστορηματικὴ τριλογία της ἀπευθείας στὴ γαλλικὴ γλώσσα, τὴ γλώσσα τῆς ἐξορίας της. Τὸ πρῶτο ἔργο τιτλοφορεῖται *Le Grand Cahier* [Τὸ μεγάλο τετράδιο], ποῦ τὸ ἀκολούθησε τὸ *La Preuve* [Ἡ ἀπόδειξη] καὶ τὸ *Le Troisième Mensonge* [Τὸ τρίτο ψέμα], στὸ ὁποῖο ἀπονεμήθηκε τὸ βραβεῖο *Livre Inter* τὸ 1992.